

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק לתשלום חלקי של דמי ההכרה במגזר הציבורי בשנים 2009-2010 (הוראת שעה), התשס"ט – 2009.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

המשק הישראלי נמצא כיום בעיצומו של משבר כלכלי רחב היקף – הן פיננסי והן ריאלי. המשבר הפיננסי שפרץ בארה"ב בשנת 2007 התפתח במהרה למשבר כלכלי גלובאלי. המשבר, שהחל בסקטור הפיננסי, התגלגל במהלך 2008 לכלכלה הריאלית. מרבית המדינות המפותחות נכנסו למיתון בחצי השני של 2008 ובקרב המדינות המתפתחות נרשמה האטה ניכרת בקצב הצמיחה. המשבר נחשב על ידי רבים לחמור ביותר שחל בכלכלה העולמית מאז 1929.

במהלך שנת 2008 חלחל המשבר העולמי אל המשק הישראלי ונרשמה האטה עקבית בצמיחה. ברבעון האחרון נרשמה התכווצות של 0.5 אחוז. ברבעון הראשון של 2009 נרשמה האטה חריפה נוספת והתוצר התכווץ ב-3.6 אחוזים. התוצר העסקי שהוביל את הצמיחה בשנים האחרונות התכווץ ברבעון הראשון של 2009 ב-4.2 אחוזים.

השלכות המשבר הפיננסי בישראל באות לידי ביטוי בפגיעה חריפה בערך הנכסים במערכת הפיננסית תוך יצירת מצוקת אשראי וקושי בפעילות חברות במגזר העסקי. בנוסף, המשבר הפיננסי יוצר אפקט עושר שלילי וחוסר ודאות קיצוני המביאים לירידה חדה בצריכה הפרטית ולהעצמת המיתון במשק. השפעת המשבר העולמי ניכרת במישורים נוספים – נרשמה ירידה חדה בביקוש לייצוא, המהווה כ-44.2% מהתוצר. כך, ברבעון הראשון של 2009 התכווץ יצוא הסחורות והשירותים בשיעור חד של 46.3 אחוזים לאחר ירידה דומה ברבעון הקודם. בנוסף, ההשקעה הגולמית במשק ירדה ברבעון הראשון של 2009 ב-27.8 אחוזים תוך ירידה חדה בהשקעה במכונות וציוד, נתון המעיד על הציפיות השליליות של המגזר העסקי לתקופה הקרובה. המשבר חלחל ברבעון האחרון גם לשוק העבודה. שיעור הבלתי מועסקים עלה מ-6.0 אחוזים ל-6.3 אחוזים והוא צפוי להמשיך ולגדול בקצב מהיר גם בהמשך השנה.

בשל השפעתו של המשבר על המשק הישראלי, ונוכח ההכרח להבטיח את חוסנה של כלכלת ישראל, כונן והתכנס, בשים לב לתקדימי העבר, פורום "שולחן עגול" - פורום מייעץ לממשלת ישראל בדבר המדיניות החברתית-כלכלית הרצויה והראויה בעיתות משבר, בהשתתפות נציגי הממשלה, המעסיקים והסתדרות העובדים הכללית החדשה, לשם גיבוש חבילת צעדים שיביאו, תוך שילוב ידיים של הגורמים העיקריים במשק, ליצירת תנאים להצלחת המשק הישראלי, ליצירת תנאים לצמיחה מחודשת ובת-קיימא, לקידום התעסוקה בישראל ולהבטחת היתרון התחרותי של המשק הישראלי. חבילת הצעדים נבנתה כהשלמה לתכנית החירום הכלכלית שגובשה על ידי ממשלת ישראל, כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטות הממשלה אשר התקבלו ביום 13.5.09.

במסגרת פורום השולחן העגול, הוסכם כי מחיר יום הבראה, לפיו מחושבת קצובת הבראה (דמי הבראה) שיש לשלם לעובדים במגזר הציבורי במהלך השנים 2009 ו-2010, יפחת במחצית (ב-50%) וסכום קצובת הבראה יפחת בהתאמה. עוד הוסכם כי המדינה, ביחד מעסיקים נוספים בשירות הציבורי, וההסתדרות הכללית, יחתמו על הסכם קיבוצי לעיגון ויישום האמור לעיל.

על מנת לאפשר את החלת ההסדר האמור, או הסדר חלופי שיאושר בידי שר האוצר, על כלל עובדי המגזר הציבורי, מוגשת הצעת חוק זו אשר קובעת, בין היתר, כי אם לא יגיעו ארגוני עובדים אחרים להסכמה, עם המדינה ועם מעסיקים אחרים במגזר הציבורי, יחול ההסדר שבחוק המוצע, המבוסס על ההסכמות עם ההסתדרות הכללית.

יצוין כי בתקופה שבין 1.7.2003 ועד 30.6.2005 הוסכם עם ההסתדרות הכללית על הפחתת שכר, וזאת במסגרת הסכם קיבוצי לעידוד הצמיחה במשק. כך גם עם הסתדרות המורים. לגבי ארגוני עובדים אחרים – חוק התוכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004) תשס"ג-2003, קבע כי ככל שלא חל על עובד הסכם קיבוצי בדבר הפחתת שכר, יחולו לגביו הוראות ההסכם לעידוד הצמיחה שנחתם עם ההסתדרות הכללית. לעניין זה יאמר כי ארגון סגל המחקר במשרד הביטחון, ברפא"ל ובמשרד ראש הממשלה, העלה טענות כנגד חוקתיותו של חוק זה (בג"ץ 7557/03). בהמלצת בית המשפט הגבוה לצדק, חזר בו הארגון מעתירתו ובית המשפט דחה אותה. בית הדין הארצי לעבודה בס"ק 07/03 התייחס לבג"ץ 7557/03 ואימץ את הגישה האמורה בציניו:

"... בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, משדובר בתכנית כלכלית כלל משקית לגביה נוהל משא ומתן עם ההסתדרות, אין לומר כי השינוי נעשה ללא משא ומתן והסכמה כלל ועיקר. דברים אלה יפים גם להליך דנא."

ג. עיקרי החוק המוצע

לסעיף 1

מטרת הצעת חוק זו היא להביא להשתתפות עובדי המגזר הציבורי בצעדים להתמודדות עם השלכות המשבר הכלכלי הפוקד את משק המדינה ולהביא לפינוי מקורות בתקציב המדינה לצורך ההתמודדות האמורה. השתתפותם של עובדי המגזר הציבורי בהתמודדות עם המשבר הכלכלי מוצאת את ביטויה בהפחתת הוצאות השכר במגזר הציבורי בכלל, על דרך תשלום חלקי של דמי הבראה. כספים אשר ייחסכו בשל הפחתת האמורה עתידים להביא לפינוי מקורות בתקציב המדינה. כספים שייחסכו בשל הפחתת האמורה ואשר לא יביאו לפינוי מקורות בתקציב המדינה מתוכננים להיות מופקדים, כפי שייקבע בחוק נפרד לעניין זה, בקרן למתן סיוע כלכלי למפעלים שנקלעו למצוקה בשל המצב הכלכלי (להלן – הקרן), אשר הקמתה נקבעה בהחלטת ממשלה מס' 150 מיום י"ח באייר התשס"ט (12 במאי 2009).

לסעיף 2 הגדרה "מעביד", לסעיף 3

ההסדר בדבר הפחתת דמי הבראה שישלם מעביד לעובדו יחול על "מעביד", כהגדרתו בהצעה. הגדרה זו כוללת מעבידים שונים בשירות הציבורי במובנו הרחב ומעבידים נוספים שהמדינה משתתפת בתקציבם בהתאם למוצע. יצוין כי אין בדין הישראלי הגדרה כוללת למונח מעביד ציבורי. מונח זה הינו תלוי הקשר ותכלית. בענייננו רשימת

המעבידים כוללת הן מעבידים שלהוצאות השכר שלהם השפעה מיידית וישירה על תקציב המדינה (דוגמת המדינה) והן מעבידים אשר לחסכון בהוצאות השכר אינו מביא לפינוי מקורות בתקציב המדינה.

אשר לפרטי ההסדר יצוין, כי רכיב דמי ההבראה הינו רכיב שנתי ועל כן תשלום חלקי שלו כמוצע, אינו משפיע על השכר השוטף המשולם לעובדים. לפיכך, השכר השוטף, המהווה את הרובד המרכזי בפרנסת העובד, לא ייפגע. בכלל, במהלך התקופה הקובעת, היא התקופה שמיום כניסת החוק לתוקף ועד לסוף שנת 2010, ישולם רכיב דמי ההבראה פעמיים: בשנת 2009 ובשנת 2010. במרבית המקרים משולם הרכיב במשכורת חודש יוני. דמי ההבראה מחושבים כמכפלה של המחיר ליום הבראה במספר ימי ההבראה להם זכאי העובד. ימי ההבראה נקבעים בהתאם לוותק העובד אשר מובא בחשבון לענין זה. לפיכך, ככל שלעובד ותק רב יותר, כך גדל מספר ימי ההבראה המגיעים לו.

מוצע כי, ככלל, ההפחתה תעמוד על מחצית המחיר ליום הבראה. משמעות הדברים הינה כי בכל אחת מהשנים 2009 ו-2010 ישולם לעובד מחצית סכום דמי ההבראה אשר היה משולם לו אלמלא החוק המוצע. מאחר שקיימים מקומות עבודה מסוימים במגזר הציבורי בהם מחיר יום ההבראה גבוה ממחיר יום ההבראה בשירות המדינה, מוצע לקבוע כי במקרים כאלו ההפחתה ממחיר יום הבראה לא תעלה על ההפחתה במחיר יום הבראה בשירות המדינה. יצוין כי מחיר יום ההבראה בשירות המדינה שימש אמת המידה במשא ומתן שהתקיים עם ההסתדרות הכללית בנושא ולחישוב החסכון הצפוי מההסדר בענין. בנוסף, קיימים מקומות עבודה במגזר הציבורי בהם דמי ההבראה משולמים לפני משכורת חודש יוני. במקומות אלה שולמו לעובדים דמי ההבראה בשנת 2009, ולא ניתן יהיה להשיג את היעד שבחוק זה, בשל התשלום החלקי של דמי ההבראה. על כן מוצע כי במקרים אלו לא ישולמו לעובד דמי הבראה בשנת 2010. במקרה בו מחיר יום ההבראה גבוה מזה שבשירות המדינה, מוצע כי ישולמו בכל זאת דמי הבראה לעובד אך מחיר יום ההבראה לצורך חישובם יחושב לפי הפרש שבין מחיר יום ההבראה בגוף לבין מחיר יום ההבראה במדינה. יודגש כי מעבר למוצע בחוק, אין הוא משנה את יתר הכללים וההוראות החלים לגבי תשלום דמי הבראה.

לסעיף 5

על מנת לאפשר לצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים במגזר הציבורי להגיע להסכם קיבוצי הקובע הסדר חלופי לזה הקבוע בסעיף 3, ואשר ענינו הפחתת תשלומים לעובדים עליהם הוא יחול, מוצע לקבוע כי אם ייחתם הסכם קיבוצי כאמור, הוראותיו עשויות לבוא במקום ההסדר שבסעיף 3 להצעת החוק. יחד עם זאת, הסכם קיבוצי כאמור יצטרך לקבל את אישורו של שר האוצר על מנת להבטיח כי החיסכון הגלום בו יתרום בהתאמה לצמצום ההוצאה על שכר של המעביד הציבורי עליו הוא חל, כפי שמוצע בחוק זה.

לסעיף 6

לפי שמדובר בהוראת שעה, לפרק זמן מוגבל בלבד, ועל מנת לאזן בין צרכי המשק המחייבים לקצץ בהוצאות המגזר הציבורי בטווח הקצר לבין הרצון להתחשב בעובדים ולצמצם את הפגיעה בהם, מוצע כי להפחתת דמי ההבראה או המשכורת, לפי הענין, לא תהיה השפעה על התשלומים לקופות הגמל, אשר הסכומים הנצברים בהם מיועדים לשמש לטווח ארוך יותר.

כמו-כן, מוצע להתחשב בגמלאי השירות הציבורי. בחלק מהשירות הציבורי זכאים גמלאים בפנסיה תקציבית לתשלום דמי הבראה. לא תחול פגיעה בתשלום דמי הבראה לגמלאי כאמור, ובלבד שהוא היה גמלאי בכל התקופה בעדה דמי הבראה משולמים לו.

בנוסף, ככל שלהפחתה הזמנית ברכיב דמי הבראה או להפחתת משכורת לפי הסכם קיבוצי שיאושר, עשויה להיות השפעה על חישוב תשלומים חד פעמיים המשולמים עקב סיום עבודה או על קצבה, מוצע לקבוע כי אלו לא ייפגעו כתוצאה מהפחתה כאמור, ולצמצם אף יותר את השפעתה. כך, למשל, אצל מעבידים אשר רכיב דמי הבראה מובא בחשבון בחישוב פיצויי פיטורים, לא תשפיע הפחתתו הזמנית על סכום פיצויי הפיטורים לו יהיה זכאי עובד בקרות ארוע מזכה.

לסעיף 7

ההוראות המוצעות בדבר הפחתת תשלום דמי הבראה, נועדו להביא לחסכון של ממש בהוצאות המגזר הציבורי ולא אך לדחיית תשלום. על מנת להבטיח כי מטרה זו לא תסוכל בעתיד, מוצע לקבוע כי הסכומים שנחסכו בשל הוראות החוק, לא ישולמו לאחר תום התקופה הקובעת.

לסעיף 8

מוצע כי החוק יחול גם על חייל בשירות קבע בצבא הגנה לישראל, אשר משכורתו משולמת מקופת המדינה, בדומה לעובדי המדינה. על-כן, קיימת הצדקה כי ההוראות בדבר תשלום חלקי של דמי הבראה יחולו גם לגביו, באופן שיביא לפינוי מקורות בתקציב המדינה לצורך התמודדות עם המשבר הכלכלי. מאחר שחייל כאמור אינו נחשב לעובד על פי כללי משפט העבודה, מוצע כי ייראו בו, לצורך חוק זה בלבד, כעובד על מנת להביא להחלת הוראות החוק לגביו.

לסעיף 9

שכרם של עובדי קבלני כח-אדם שמעסיקם בפועל הינו מעביד במגזר הציבורי, ממומן מכספי ציבור. הפחתת בתשלום דמי הבראה המשולמת להם תתרום להתמודדות עם השלכות המשבר הכלכלי ותביא לפינוי מקורות בתקציב במדינה ועל-כן מוצע להחיל את החוק אף לגביהם. יצוין שככלל עובדים אלו נהנים מהשוואת תנאי עבודתם לאלו של עובדי המעביד בפועל.

לסעיף 10

על מנת שניתן יהיה לאכוף את ביצוען של הוראות חוק זה בגופים הציבוריים השונים, ולחזק את ההרתעה מפני הפרת הוראותיו, מוצע כי הוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, בענין מתן שכר ותנאי עבודה שלא כדין, המעניקות לשר האוצר סמכויות וכלי עזר לאכיפה, יחולו גם לגבי תשלום הנעשה בניגוד להוראות החוק המוצע.

לסעיף 11

על מנת להבטיח יישומו של חוק זה, המתחייב בשל המשבר הכלכלי, מוצע ליתן עדיפות להוראות החוק המוצע על פני הוראות כל דין או הסכם. כך, יגברו הוראות החוק על הסכמים קיימים, ככל שישנם, לרבות הסכמים קיבוציים, בנושא דמי הבראה. בכלל זה, מוצע להבהיר כי הוראות החוק יגברו גם על הוראות חוק הסכמים קיבוציים וצווי

הרחבה שהוצאו מכוחו, ובכלל זה צווי הרחבה בענין תשלום דמי הבראה, ככל שהם חלים לגבי המעביד ועובדיו. בצד זאת, על מנת שלא להכשיר חריגות שכר, מוצע לקבוע כי אין באמור בחוק המוצע כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

החוק יחול על אף האמור בכל דין, לרבות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שניתנו לפיו.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי ועל תקציב המדינה

הסכום שייחסך כתוצאה מהוראות החוק צפוי להביא לחסכון ישיר של כ-1.2 מיליארד שקלים חדשים בתקציב המדינה לשנים 2009-2010. חיסכון זה יופנה למימון ולטיפול בהשלכות המשבר הכלכלי.

ו. להלן נוסח החוק המוצע.

הצעת חוק לתשלום חלקי של דמי הבראה במגזר הציבורי בשנים 2009-2010 (הוראת שעה),

התשס"ט-2009

מטרה 1. מטרתו של החוק היא להביא להשתתפות עובדי המגזר הציבורי בצעדים להתמודדות עם השלכות המשבר הכלכלי הפוקד את משק המדינה ולהביא לפינוי מקורות בתקציב המדינה לצורך ההתמודדות האמורה.

הגדרות 2. בחוק זה -

"דמי הבראה" - דמי הבראה או קצובת הבראה, אף אם שמש שונה;

"הסכס" - הסכס קיבוצי כללי או מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים

קיבוציים, התשי"ז-1957¹ (בחוק זה - חוק הסכמים קיבוציים), צו הרחבה כמשמעותו בחוק האמור, הסדר קיבוצי, הוראת מינהל או חוזה עבודה אישי, לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959², שלפיהם המעביד משלם דמי הבראה לעובד;

"מוסד חינוך" - כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לימוד חובה, התש"ט-1949³;

"מעביד" - כל אחד מאלה:

(1) המדינה;

(2) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985⁴ (בחוק זה - חוק יסודות התקציב);

(3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;

(4) גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב (בחוק זה - גוף נתמך);

(5) מוסד חינוך שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין;

¹ ס"ח התשי"ז, עמ' 63; ס"ח התשס"א, עמ' 123.
² ס"ח התשי"ט, עמ' 86; ס"ח התשס"ט, עמ' 87.
³ ס"ח התשי"ט, עמ' 287; ס"ח התשס"ח, עמ' 748.
⁴ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; ס"ח התשס"ח, עמ' 654.

(6) מוסד ציבור כהגדרתו בסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, המקבל תמיכה מתקציב המדינה לפי הסעיף האמור, אשר סכום התמיכה בו מתקציב המדינה בשנת 2008 עמד על 25% לפחות ממחזור פעילותו של אותו מוסד, ושאינו גוף נתמך;

(7) מוסד מוכר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958,⁵ שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, אשר סכום השתתפות הממשלה בתקציבו בשנת 2008 עמד על 25% לפחות ממחזור פעילותו של אותו מוסד, ושאינו גוף נתמך;

"משכורת" - הכנסת עבודה כהגדרתה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה;⁶

"עובד" - מי שמועסק על-ידי מעביד;

"קבלן כוח אדם" - כהגדרתו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;⁷

"קופת גמל" - כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;⁸

"קצבה" - סכום המשתלם מדי חודש לעובד שפרש משירות;

"שנת הבראה" - שנים עשר החודשים אשר בעדם משולמים לעובד דמי הבראה אשר מועד תשלומם חל במהלך התקופה הקובעת;

"התקופה הקובעת" - התקופה מיום תחילתו של חוק זה עד יום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010);

תשלום חלקי של דמי הבראה 3. (א) מחיר יום הבראה, לפיו מחושבים דמי הבראה שעל מעביד לשלם לעובד במהלך התקופה הקובעת יפחת במחצית, וסכום דמי הבראה שישלם המעביד לעובד יפחת **במחצית** בהתאמה.

(ב) על אף הוראת סעיף-קטן (א):

(1) סכום ההפחתה ממחיר יום הבראה, בשל הוראות סעיף קטן (א), לא יעלה על סכום ההפחתה ממחיר יום הבראה, לפיו מחושבים דמי הבראה המשולמים לעובדים המועסקים בשירות המדינה.

⁵ ס"ח התשי"ח, עמ' 191; ס"ח התשס"ו, עמ' 323.
⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשס"ט, עמ' 128.
⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201; ס"ח התשס"ה, עמ' 364.
⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 889; ס"ח התשס"ח, עמ' 160.

(2) שילם מעביד לעובד דמי הבראה בשנת 2009, לפני יום תחילתו של חוק זה, לא ישלם המעביד לאותו עובד דמי הבראה בשנת 2010 ולא יחול לגביו האמור בסעיף קטן (א); ואולם, אם מחיר יום ההבראה לפיו אמורים היו להשתלם דמי הבראה לאותו עובד, אלמלא הוראות סעיף זה, עולה **פדף** על מחיר יום הבראה לפי מחושבים דמי הבראה המשולמים בשנת 2010 לעובדים המועסקים בשירות המדינה, כי אז ישלם המעביד לעובד דמי הבראה בשנת 2010, אך מחיר יום ההבראה לפיו מחושבים דמי הבראה יפחת בסכום השווה למחיר יום הבראה לפיו מחושבים דמי הבראה המשולמים בשנת 2010 לעובדים המועסקים בשירות המדינה.

עובד שפרש במהלך 4. שנת הבראה

עובד או עובד לשעבר שפרש מעבודתו במהלך שנת הבראה, ואשר זכאי לתשלום דמי הבראה מאוצר המדינה או מקופת מעבידו לשעבר בעד אותה שנת הבראה, יחולו לגביו הוראות סעיף 3 לגבי חלק מדמי הבראה, בהתאם לחלק היחסי של שנת הבראה בגינה משולמים דמי הבראה, אשר קדם למועד פרישתו.

הפחתה לפי הסכם 5. קיבוצי מאושר

על אף הוראות סעיף 3, חל על העובד הסכם קיבוצי אשר בהתאם להוראותיו יפחת סכום דמי הבראה המשולם לו במהלך התקופה הקובעת או תפחת משכורתו בתקופה זו, וההסכם הקיבוצי האמור אושר בידי שר האוצר לענין חוק זה, תבוצע ההפחתה לגבי אותו עובד בהתאם להוראות ההסכם הקיבוצי.

סייג לענין 6. תשלומים שונים

על אף האמור בסעיפים 3 ו-5, לענין חישוב אלה, ייראה כאילו שולמו לעובד דמי הבראה או המשכורת, לפי הענין, כפי שהיו משולמים לו אלמלא הוראות הסעיפים האמורים:

(1) תשלומי המעביד והעובד לקופת גמל המשולמים בתקופה הקובעת;

(2) ההכנסה, החיוב במס או הפטור ממנו, לפי הענין, בשל תשלומים לקופת גמל בתקופה הקובעת, לפי הוראות סעיפים 3(ה), 3(הג), 9(א7) ו-45א לפקודת מס הכנסה;

(3) תשלום דמי הבראה או קצבה לעובד לשעבר אשר פרש מעבודתו ואשר זכאי, בשל הסדר הפנסיה שחל לגביו, לקצבה מאוצר המדינה או מקופת מעבידו לשעבר, בכפוף לאמור בסעיף 4;

(4) תשלום חד פעמי המשולם לעובד עקב סיום עבודתו **י**;

- (5) גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו-ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁹ ;
- (6) תגמול המשולם לפי חוזה ביטוח נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981¹⁰ , וכן דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה כאמור בעד התקופה הקובעת ;
7. הוראות לגבי התקופה שלאחר התקופה הקובעת
- חלק דמי ההבראה או המשכורת, לפי הענין, אשר לא שולם לעובד בשל הוראות סעיפים 3 עד 5, לא ישולם לו אף לאחר תום התקופה הקובעת.
8. דין חייל לענין חוק זה, יראו חייל המשרת בצבא-הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע כעובד, אף שאין מתקיימים לגביו יחסי עובד-מעביד.
9. דין עובד קבלן כוח אדם הוראות חוק זה יחולו גם על מי שמועסק על ידי קבלן כוח אדם אצל מעביד.
10. החלת חוק יסודות התקציב הוראות סעיפים 29א, 29ב, 33א(ב1), 33א(ד) עד (ו), 34א(1), 34ב(ב), 35, 35א, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, לענין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תשלום דמי הבראה או משכורת שנעשה בניגוד להוראות חוק זה.
11. עדיפות (א) הוראות חוק זה יחולו על אף האמור בכל דין או הסכם, לרבות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שניתנו לפיו.
- (ב) על אף הוראות סעיף-קטן (א), אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב, לענין אישור שר האוצר בדבר שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה מעבר למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה, או מהסמכויות הנתונות לשר האוצר לפי החוק האמור.
12. ביצוע ~~התקנות~~ שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה.

⁹ ס"ח התשנ"ה עמ' 210 ; ס"ח התשס"ט, עמ' 85.
¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 94 ; ס"ח התשס"א, עמ' 204.